

**ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI**

**Fakulta pedagogická
Katedra historie**

Posudek oponenta bakalářské práce

Název bakalářské práce:

HISTORIE OBCE JAVORNÁ

Autor bakalářské práce: Jakub Jonáš

Oponent: Mgr. Jakub Krček

Bakalářská práce Jakuba Jonáše představuje mimořádně špatný pokus o sepsání dějin západočeské obce Javorná (okr. Klatovy, dnes část obce Čachrov). Vesnice, vzniklá v procesu pozdně středověké kolonizace pohraničního hvozdu, byla v minulosti nazývána Zejbiš, což je počestělá varianta původního německého názvu Seewiesen. Autor ve své práci prokazuje naprostou neschopnost orientovat se v základních pramenech a literatuře relevantních pro studium dějin této lokality stejně jako neznalost historického kontextu, jehož absence (a nejen ta) činí z předkládané práce zcela zbytné čtivo. K tomu, abych práci odsoudil jako k obhajobě nezpůsobilou, bohatě postačuje nahlédnutí do seznamu „odborné“ literatury a „pramenů“. Přesto se pokusím napsat o ní něco víc.

CÍL PRÁCE

Za cíl své práce si autor stanovil charakterizovat historický vývoj sledované oblasti se zvláštním zřetelem k obci Javorná v průběhu 19. a 20. století. Zde se chtěl pak soustředit na všední život obyvatel, sklářské provozy v okolí, významné osobnosti a také na zdejší spolky a politická sdružení. Na tomto místě není nutné řešit otázku, do jaké míry se tyto cíle podařilo naplnit, neboť zásadní problém celé práce tkví v něčem zcela jiném – v úrovni obsahového zpracování.

OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Považuji za poměrně zbytečné zaobírat se obsahem práce. Stačí říci, že se jedná o duchaprostý kompilát z prací dvou (!) autorů doplněný o pár postradatelných citací z obecní kroniky ze 70. let minulého století. Katastrofa tedy nastává již ve fázi heuristiky. Nechme ale promluvit čísla: Na necelých 40 stranách textu nacházíme 92 poznámek, plnicích výhradně funkci odkazu. Ve 39 případech autor odkazuje na práce pana ing. Kudrličky (lokální tisky z 80. let typu *40 let socialistické výstavby Javorné*), ve 28 případech na mladší práce obdobného významu z pera jistého pana Steinera. 13 poznámek odkazuje na obecní kroniku z roku 1973, tři poznámky pak na kroniky školní. V devíti případech se autor odvolává na internetové zdroje (wikipedie, stránky obce Čachrov apod.). Značně tristní skóre. Ovšem můžeme po autorovi chtít, aby napsal text, který bude alespoň pokusem o odbornou historickou studii, když zjevně doposud žádnou takovou – přinejmenším při přípravě své bakalářské práce – neviděl? Uznávám, není mnoho kvalitních historických studií, jež by se věnovaly problematice dějin obce Javorná (kromě Roytova příspěvku o Božím hrobu v kostele sv. Anny snad žádná), nicméně je tu celá řada obecně koncipovaných publikací, které se při přípravě textu k dějinám vybrané lokality stávají jakýmsi minimem. Mám zde namysli Profousova *Místní jména...*, Sedláčkův *Místopisný slovník...*, dále např. Pochem redigované *Umělecké památky Čech*, historické topografie Schallerovu a Sommerovu atd. Zarážející je také autorova neschopnost kriticky hodnotit i to málo z literatury, co si zvládl vyhledat a opatřit, ačkoliv se cosi na ten způsob pokouší deklarovat hned v úvodu své práce: „[...] V různých publikacích, z kterých jsem v této (!) práci také čerpal, se dozvídáme mnoho faktů o této obci a jejím okolí. Problémem však zůstává fakt, že některé z nich [až na dvě všechny, pozn. J. K.] byly napsány ještě za socialismu. Jasně můžeme vidět, jak se v těchto publikacích objevují prvky propagace KSČ. Proto bude velmi obtížné vybrat fakta, (!) mezi propagandistickými prohlášeními. Typickým příkladem je Ing. Vilém Kudrlička, jehož dílo mě převážně inspirovalo k výběru tohoto tématu. [...] Napsal několik prací, které jsou však v častém rozporu. Proto bych se chtěl zaměřit hlavně na jeho dílo. Samozřejmě velkou část faktů se budu snažit čerpat z místních kronik, které jsou dle mého soudu, (!) nejlepším indikátorem tehdejších dějin obce Javorná. Na některých z nich se podílel právě i Ing. Vilém Kudrlička, který do nich přispíval a sbíral i další informace [...]” (s. 7). Ponechme stranou skutečnost, že v celém textu se nevyskytuje jediné místo, kde by se autor alespoň pokoušel o polemiku se staršími interpretacemi problematiky dějin obce, a naopak často slepě opisuje celé dlouhé odstavce, a všimněme si jedné zajímavosti: Coby autor publikací o dějinách obce je ing. Kudrlička rozporný, dokonce je typickým příkladem propagátora KSČ (abych užil slov autora). Jako kronikář je však dle soudu autora „nejlepším indikátorem tehdejších dějin obce“. Neuvěřitelné!

O úrovni práce s prameny jen krátce. Autor nemá ani zdání o tom, jak bohatou pramennou základnu k dějinám i těch nejmenších obcí lze shromáždit. Od raně novověkých evidenčních pramenů pohodlně dostupných formou kritických edic (soupis poddaných podle víry, berní rula, tereziánský katastr) až po nepřeberné množství pramenů pro 19. a 20. století, jímž se autor chtěl zabývat přednostně. Máme k dispozici například písemné materiály stabilního katastru (parcelní protokoly, oceňovací elaborát), církevní matriky,

archivní fond velkostatku, pod nějž obec spadala, fond farního úřadu, pro mladší období pak fond Místního národního výboru Javorná, z nějž autor použil kroniku z roku 1973, aniž by alespoň pomyslel na využitelnost zápisů ze schůzí, finančních knih a dalšího spisového materiálu v tomto fondu chovaného. Nemluvě o informačním bohatství starých map, díky internetu dnes přístupných z pohodlí domova.

Ani úroveň příloh není nikterak strhující. Převládají zde víceméně nicneříkající autorovy fotografie, doplněné sérií historických snímků z 80. let s obdobnou výpovědní hodnotou.

FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Formální úprava je v souladu s celkovou úrovní zpracování předkládané práce. Z hlediska stylistiky a autorových vyjadřovacích schopností jde o dílo chabé, rovněž gramatika výrazně kulhá, časté jsou i překlepy, a to i přes to, že autor svůj vlastní text (otázkou však je do jaké míry vlastní) prokládá velkým množstvím opsaných pasáží.

OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ

NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Bakalářskou práci Jakuba Jonáše **nedoporučuji** k obhajobě.

V Plzni 24. května 2012

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra historie

Mgr. Jakub Krček

(oponent)